

Studiedag

Ann Van den Buys
van Persephone
wil aparte registratie
van slachtoffers
met handicap

Irene Zeilinger (rechts) leert vrouwen met een handicap onder andere hoe ze zich moeten losrukken uit een wurrgreep. FOTO KOEN FASSEUR

“Gehandicapte vrouwen zijn sneller slachtoffer van geweld”

Geweld tegen vrouwen met een handicap is een reëel probleem, waar te weinig rekening mee wordt gehouden. Dat is de boodschap van belangenvereniging Persephone bij de presentatie van het tweede boek over geweld.

Na een eerste boek dat uitkwam in 2002 werd dit weekend op een conferentie in Hoboken deel twee van het boek *Geweld tegen vrouwen met een handicap* voorgesteld. Daarvoor deed studente pedagogische wetenschappen Caroline Tack onderzoek naar de ervaringen met geweld bij vrouwen met een beperking via een online vragenlijst en diepte-interviews.

ANN VAN DEN BUYS
Persephone

“Ons aanvoelen is dat één op de drie vrouwen met een handicap slachtoffer is van geweld.”

FOTO KOEN FASSEUR

Reëel probleem

“Daaruit blijkt dat het geweld –psychisch of fysiek– vaak gerelateerd is aan de handicap”, vertelt Ann Van den Buys, oprichtster van de Antwerpse belangenvereniging Persephone, die 20 jaar bestaat. “Ze zijn een gemakkelijk slachtoffer, en vaak denken mensen dat wie zorgt voor een gehandicapte wel een brave mens moet zijn en zoiets nooit zou doen. Dat klopt dus niet. Geweld bij vrouwen met een handicap is een reëel probleem, en we vragen de overheid daar aandacht aan te besteden.

Vrouwen die door hun handicap moeilijk spreken, worden vaak niet serieus genomen op het politiebureau omdat men meteen denkt dat er ook een mentale handicap is, wat meestal niet zo is. Eén van onze leden had dat probleem. Ze werd lastiggevallen door een assistent die haar hielp op de manege. De man hield haar vast op het paard, maar bepotelde haar ook op plaatsen waar ze niet van gediend was. Zijn weerwoord was dat ze niet goed sprak en ook niet goed wist wat er gebeurde. De man is vrijgesproken bij gebrek aan bewijs.”

Ann Van den Buys vraagt een aparte registratie voor intrafamiliaal geweld bij vrouwen met een handicap. “Dat is belangrijk om verder wetenschappelijk onderzoek te kunnen voeren. Over het algemeen komt intrafamiliaal geweld

voor bij één op de vijf gezinnen. Ons aanvoelen is dat dat bij gehandicapte vrouwen in één op de drie gezinnen aan de orde is. Ook al omdat er met verzorgers, begeleiders of chauffeurs veel meer mogelijke daders zijn.”

Ann Van den Buys, die zelf een aangeboren handicap heeft, heeft twee keer een opdringerig vriendje van zich af moeten schudden. “Eén keer dreigde iemand me te wurgen. Ik heb zo hard op zijn arm geklopt dat hij zijn greep moest lossen.” Ook in het boek staan een paar getuigenissen. “Ik ben vier keer ondergeduwd, onder andere in bad”, vertelt een vrouw. Of een andere getuige: “Als ge dan zo in uw bed ligt en ge kunt er niet uit en ge moet gewoon ondergaan en wachten tot ze u komen helpen. Dan ben je echt heel machteloos hé.”

Verdedigen met rolstoel

Irene Zeilinger geeft zelfverdediging aan vrouwen met een beperking. “Zij vertellen me geregeld wat hen overkomen is en vaak zijn dat aangrijpende verhalen. Bij een verstandelijke handicap is vaak het probleem dat vrouwen niet weten hoe ze *nee* moeten zeggen tegen iemand die zich opdringt. Bij vrouwen met een lichamelijke beperking is het belangrijk om hen te laten beseffen dat ze met hun rolstoel of hun krukken een aanvaller ook op afstand kunnen houden.”

Of zoals ze het op een demonstratieles op de studiedag formuleerde: “Met een rolstoel kun je perfect tegen iemands knieën rijden, zo kun je die zelfs breken. Een blinde vrouw kan met haar stok voelen waar de benen van de aanvaller zijn om er tegen te trappen. En wie met krukken loopt, kan de handsteun van de kruk gebruiken om in het kruis van de aanvaller te stoten.” Als alles tegenzit, en je ligt toch hulpeloos op de grond, dan bestaan er alsnog strategieën om aanvallers tegen te houden. “Met de vlakke hand op iemands neus boksen is dan een goede optie. Dat doet behoorlijk veel zeer.”

Toegankelijkheid vluchthuizen

Een ander probleem is de toegankelijkheid van vluchthuizen. “Er is geen enkel vluchthuis – met geheim adres – met een aangepaste kamer voor iemand in een rolstoel. Bij de vluchthuizen is er één huis dat een voorziening heeft. Dat is bitter weinig”, concludeert Ann Van den Buys. “Er is subsidie voor wie een vluchthuis toegankelijk wil maken, maar het initiatief moet wel van de vluchthuizen komen. De verbetering op dat vlak gaat bijzonder traag.”

MAAIKE FLOOR

ī *Geweld tegen vrouwen met een handicap, deel 2*. Persephone & Caroline Tack, Garant. 13,50 euro.

Vooroordelen ontkracht

Over vrouwen met een handicap bestaan heel wat vooroordelen. Dat ze zich beter met hun huishouden bezighouden dan met hun carrière bijvoorbeeld, of dat ze beter niet aan kinderen kunnen beginnen omdat ze nauwelijks voor zichzelf kunnen zorgen. Nadia Hadad en Karla Persyn weten beter.

“Mijn carrière is belangrijk”

FOTO KOEN FASSEUR

▫ Als ingenieur werkte Nadia Hadad veel in ontwikkelingslanden om drinkwatervoorzieningen te verbeteren of andere problemen aan te pakken. “Tijdens een werkreis in Senegal in 2003 raakte ik betrokken in een auto-ongeluk, waardoor ik van mijn borstkas tot mijn tenen verlamd ben geraakt. Sindsdien zit ik in een rolstoel. Mensen denken vaak dat ik van een uitkering leef, wat dus niet klopt. Ik geef les aan de VUB als ingenieur toegepaste hydraulica en ben ook nog actief voor verschillende ngo's, waar ik me ook inzet voor gehandicapten. Daar haal ik voldoening uit. Ik wil een rol blijven spelen in de maatschappij.” (mf)

“Kinderen opvoeden kan”

FOTO KOEN FASSEUR

▫ Op haar zeventiende kreeg Karla Persyn een beroerte, waardoor de linkerkant van haar lichaam verlamd raakte en ze moeilijk kon spreken. Ze herstelde deels, maar hield weinig kracht in haar lichaam om de kinderen op te tillen. “Nadat ik één zoon had gekregen, vonden mensen om mij heen dat wel genoeg. *Je hebt er nu toch één, waarom moet je er nog één*, was vaak de reactie. Uiteindelijk heb ik drie zoons gekregen. Mijn kinderen hebben nooit last gehad van mijn handicap. Ze hebben wat meer zelf moeten doen, maar daardoor kregen ze ook meer verantwoordelijkheid. Nu geef ik vrouwen die in een soortgelijke positie zitten tips over het moederschap.” (mf)